

OSNIVANJE ZADRUGA ZA SOCIJALNO PODUZETNIŠTVO

HRVATSKI SAVEZ ZADRUGA, Dobrila Jerković
Virovitica, svibanj, 2012.

Što je zadruga?

- dragovoljno, otvoreno, samostalno i neovisno društvo kojim upravljaju njeni članovi, a svojim radom i drugim aktivnostima ili korištenjem njezinih usluga, na temelju zajedništva i uzajamne pomoći ostvaruju, unaprjeđuju i zaštićuju svoje pojedinačne i zajedničke gospodarske, ekonomске, socijalne, obrazovne, kulturne i druge potrebe i interese i ostvaruju ciljeve zbog kojih je zadruga osnovana

(Zakon o zadrugama, NN 34/11.)

Zadružna načela

- dragovoljno i otvoreno članstvo
- nadzor poslovanja od strane članova
- gospodarsko sudjelovanje članova zadruge i raspodjela
- samostalnost i neovisnost
- obrazovanje, stručno usavršavanje i informiranje članova zadruge
- suradnja među zadrugama
- briga za zajednicu

Dragovoljno i otvoreno članstvo

- zadruga je otvorena za sve osobe (pod istim uvjetima) bez ikakve diskriminacije
- članovi se dragovoljno udružuju, dragovoljno mogu izaći iz zadruge

Nadzor poslovanja od strane članova

- članovi nadziru rad zadruge
- aktivno sudjeluju u stvaranju poslovne politike i donošenju odluka
- jednako pravo glasa (jedan član jedan glas)

Gospodarsko sudjelovanje članova

- članovi sudjeluju u radu i doprinose razvoju zadruge
- neposredno i pravedno dijele koristi iz zajedničkog rada i pokrivaju gubitke
- dijele dobit razmjerno poslovanju sa zadrugom i njihovom osobnom sudjelovanju u stvaranju iste

Samostalnost i neovisnost

- zadruga je samostalna i neovisna pravna osoba
- oslanja se na rad svojih članova

Obrazovanje, stručno usavršavanje i informiranje članova

- stalna izobrazba, osposobljavanje i stručno usavršavanje članova, upravitelja, radnika
- zadruga izvješćuje svoje članove i javnost o koristima i prednostima zadrugarstva

Suradnja među zadrugama

- međusobna suradnja članova
- suradnja zadruge sa drugim zadrugama
- suradnja na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini
- suradnja sa zadružnim sustavom

Briga za zajednicu

- zadruga posluje na način koji doprinosi održivom razvoju okruženja i lokalne zajednice

Tvrtka i djelatnost

Tvrtka:

- ime pod kojim zadružna djelatnost
- sadrži naznaku da se radi o zadruzi, a može i posebna svojstva koja obilježavaju zadružnu djelatnost

Djelatnost:

- može obavljati svaku djelatnost za koju ispunjava propisane uvjete

Osnivanje zadruge

- najmanje sedam osnivača (potpuno poslovno sposobne fizičke osobe i pravne osobe)
- osnivačka skupština donosi pravila zadruge, bira tijela zadruge i donosi druge odluke vezane uz osnivanje zadruge (uplata uloga članova)
- pravila zadruge – osnivački i temeljni akt zadruge (potpisuje predsjednik skupštine - potpis ovjeriti kod javnog bilježnika)

Upis zadruge u sudski registar

- tvrtka, sjedište, OIB i predmet poslovanja,
- dan održavanja osnivačke skupštine,
- ime i prezime upravitelja, OIB, ovlasti za zastupanje zadruge,
- ime i prezime i OIB članova NO, (ako zadruga ima NO),
- odgovornost članova za obveze zadruge, (ako je propisana pravilima zadruge).

Nakon upisa zadruge u sudski registar

- prijava osnivanja Državnom zavodu za statistiku
- izrada žiga
- otvaranje žiro računa u banci

Članstvo u zadruzi

- član zadruge može biti samo osoba koja neposredno sudjeluje u radu zadruge, koja posluje putem zadruge ili koristi njene usluge ili na drugi način neposredno sudjeluje u ostvarenju ciljeva zbog kojih je zadruga osnovana
- članstvo je osobno i ne može se prenijeti na drugu osobu (ni ugovorom ni za slučaj smrti)

Stjecanje članstva

- stiče se upisom u imenik članova zadruge
- odluka o prijemu u zadrugu (rok i način uplate odnosno unosa uloga člana u zadrugu, dan potpisivanja izjave o prihvaćanju pravila zadruge i druga pitanja vezana uz prijem člana u zadrugu)
- osnivač zadruge i član zadruge koji je pristupio zadruzi nakon njena osnivanja imaju jednaka prava i obveze

Tijela zadruge

- skupština (najviše tijelo u zadruzi)
- skupštinu zadruge čine svi članovi zadruge odnosno njihovi opunomoćenici
- kod odlučivanja na skupštini svaki član skupštine ima jedan glas
- nadzorni odbor
- upravitelj

Skupština

- najviše tijelo u zadruzi
- svi članovi zadruge odnosno njihovi opunomoćenici
- odlučivanje – jedan član - jedan glas

Nadležnost skupštine

- donosi pravila i druge opće akte(osim rad.od.)
- bira i opoziva predsjednika skupštine i druga tijela
- donosi poslovni i financijski plan zadruge
- usvaja GFI i izvješća o radu
- odlučuje o raspodjeli dobiti, višku prihoda, pokriću gubitaka, raspolaganju imovinom, statusnim promjenama

Nadzorni odbor

- NO ima najmanje tri člana (neparan broj)
- jedan član NO može biti osoba koja nije član zadruge
- ako zadruga zapošljava radnike, radnici biraju jednog člana NO (čl. 163. Zakona o radu NN 149/09. i 61/11.)

Nadzorni odbor

- nadzor nad zakonitošću vođenja poslova zadruge
- raspravlja GFI i izvješća o radu
- daje mišljenje o raspodjeli dobiti, viška prihoda
- izvješćuje skupštinu o svom radu

Upravitelj

- fizička, potpuno poslovno sposobna osoba koja ispunjava uvjete za obavljanje poslova upravitelja utvrđene pravilima zadruge
- ne može biti osoba koja po ZTD ne može biti zastupnik odnosno član uprave trgovačkog društva (kažnjena za KD zlouporabe stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede vođenja poslovnih knjiga – 5 godina nakon pravomoćnosti presude kojom je osuđena i protiv koje je izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je obuhvaćeno predmetom poslovanja zadruge za vrijeme dok traje zabrana)

Upravitelj

- predstavlja i zastupa zadrugu
- vodi poslove zadruge
(u slučaju spriječenosti upravitelja zadrugu privremeno zastupa predsjednik skupštine zadruge dok se ne izabere novi upravitelj, a najduže 6 mjeseci)
- donosi akte vezane za radne odnose
- mandat pet godina

Imovina zadruge

- ulozi članova, sredstva stečena obavljanjem djelatnosti i sredstva stečena na druge načine
- imovina zadruge pripada zadruzi i služi za obavljanje njenih djelatnosti i podmirenje njenih obveza

Ulog člana zadruge

- svaki član dužan unijeti u zadrugu osnovni ulog
- visinu određuje skupština, najmanje 1.000,00 kuna
- ulog može biti i u stvarima ili pravima, novčanu vrijednost procjenjuje sudski vještak
- dodatni ulog – član može unijeti uz osnovni ulog, iznos je jednak i određuje ga skupština
- ulozi – upisuju se na ime člana u imenik čanova
- ulog se vraća članu nakon prestanka članstva

Poslovanje zadruge

- zadruga može obavljati djelatnost sa ciljem stjecanja dobiti (**profitna**) i bez cilja stjecanja dobiti (**neprofitna**)
- nakon pokrića gubitaka i zakonskih izdvajanja za razvoj zadruge, preostali dio dobiti – može se dijeliti članovima razmjerno sudjelovanju u stvaranju iste
- članovi – korist iz zajedničkog rada – razmjerno osobnom doprinosu u radu zadruge

Odgovornost za obveze

- zadruga za svoje obveze odgovara svojom imovinom
- zadruga ne odgovara za obveze članova
- član zadruge ne odgovara za obveze zadruge
- član koji zloupotrebljava okolnost da po zakonu ne odgovara za obveze zadruge, ne može se pozvati na to da po zakonu ne odgovara za te obveze

Socijalna zadruga

- obavljanje djelatnosti kojima se pruža pomoć u zadovoljenju osnovnih životnih potreba socijalno ugroženim, nemoćnim i drugim fizičkim osobama, koje one same ili uz pomoć članova obitelji ne mogu zadovoljiti zbog nepovoljnih osobnih, socijalnih i dr. okolnosti
- uključivanje u radne i gosp. procese osoba s umanjenom radnom sposobnošću
- članovi:korisnici i davatelji usluga i radnici zadr.

Zadruga

- oblik socijalnog poduzetništva temeljen na:
 - socijalna pravednost
 - ekonomска održivost
 - demokratsко upravljanje
 - организација у локалној заједници
- cilj: samoodrživost
(društva kapitala – cilj:profit)

Zadruga

- zadruga – društveno odgovoran model poduzetništva – usmjeren na pojedinca i njegov rad - temelj je rad
- soc.zadruga – uključivanje soc.ugroženih, ranjivih skupina na tržište rada (ovisnici, invalidi, stariji, nezbrinuti, nezaposleni), bavi se različitim uslugama
- zapošljavanje teško zapošljivih
- Italija (soc.sektor definiran Ustavom), Velika Britanija, Švedska

Zadruga – socijalno poduzetništvo

- izlazi na tržište i stvara dodatnu vrijednost
- socijalna – društveno odgovorna, dio dobiti izdvaja u razvoj, dio dijeli onima koji su ju stvorili temeljem rada
- temelj nije kapital nego čovjek – osigurava održivost

ZAKLJUČAK

- **socijalna zadruga** kao oblik socijalnog poduzetništva – uspješan model kojim bi se mogli riješiti mnogi društveni problemi - nezaposlenost osoba koje su u nepovoljnijem položaju na tržištu rada

**MEĐUNARODNA GODINA ZADRUGA
150 GODINA HRVATSKOG ZADRUGARSTVA
10 GODINA HRVATSKOG SAVEZA ZADRUGA**

HVALA NA PAŽNJI!

